

CITES - Non Detriment Findings

Kalaallit Nunaata imartaani miluumasut 2020

Pinngortitaleriffik
CITES´ imit Kalaallit Nunaanni Iisimatuussutsikkut Oqartussaatisoq

CITES´imi uumasogatigiit nalunaarsorsimaffiat II naapertorlugu Kalaallit Nunaannit piujuartitsiniarnermik tunngaveqartumik avammut niueruteqarsinnaanernik nalilersuinerit, 2020

Aallaqqaasiut

Kalaallit Nunaat CITES´imi (Convention on International Trade in Endaged Species, isumaqartoq: nunat tamalaat akornanni uumassusilinnit nungutaanissamik ulorianartorsiortitaasunit tunisassiat niuerutigineqartarnerat pillugu isumaqatigiissut) aamma "Washington Isumaqatigiissummik" taaneqartartumi ilaavoq, isumaqatigiissullu naapertorlugu pisussaaffeqarluni CITES´ip ataani uumasunik nungunneqarnissamik ulorianartorsiortinneqartunik niueruteqarnermi maleruagassanik malinnittussaataaeramik. Maleruagassat allattorsimaffinnut pingasunut immikkoortinneqarsimapput, taakkunanilu takuneqarsinnaavoq tunisassiaq uumasumit nungutaanissamik qanoq ulorianartorsiortinneqartigisumit suliaanersoq, kiisalu tamakkua niuerutigineqarnissaannut akuersissummik pissarsiniarnermi eqqussiniarnernut avammullu tunisassiarineqarnerinut atatillugu suut piunasaqaataasimanerat erseqqissummik allaaserineqarsimasussaallutik.

CITES naliliivoq uumassusillit **allattorsimaffik 1**-itimiittut nungutaanissamik ulorianartorsiortinneqartuusut, taamaattumillu taakkunanngaanneersunit tunisassioortoqassanngitsoq. Kalaallit Nunaata imartaaniittartunut miluumasunut tunngatillugu arferit angisuut tamakkerlutik, taakkunannga Kalaallit Nunaata kitaata imartaaniittartut tigaagulliit minillugit, allattorsimaffik 1-miittuupput.

Allattorsimaffik 2-mi uumasogatigiit nungutaanissamik ulorianartorsiortinneqartuupput, taamaammallu taakkunanngaanneersunik nunani tamalaani niueruteqartarnerit aquneqartariaqarput. Taamaattorli taakkunanngaanneersunit tunisassiat avammut tuniniarneqarsinnaapput avataaniillu tikisinneqarsinnaallutik, pisariaqarporli NDF naliliiffigineqarsimanissaat (Non Detrimental Finding). Naliliinerup qularnaassavaa pineqartunit niueruteqarnerit uumasogatigiinnut pineqartunut peqassutsikkut ikiliartuutaanani ingerlanneqarmat. Uumasogatigiinnut Kalaallit Nunaata imartaaniittartunut tunngatillugu Kalaallit Nunaata kitaata imartaaniittartut tigaagulliit, arferit mikinerit tamarmik nannullu Allattorsimaffik 2-mi nalunaarsorneqarsimapput.

Allattorsimaffik 3-mi uumasogatigiit nungutaanissamik ulorianartorsiortinneqarpallaanngitsut nalunaarsorneqarsimapput, taakkunanngalu niueruteqarsinnaanernit nunani tamalaani pisinnaapput, taamaaliorneq nakkutigineqartumik aatsaat pisinnaappat. Allattorsimaffimmit tassannga uumasogatigiinnit nalunaarsorneqarsimasunit niueruteqarsinnaanernit pisinnaapput naak NDF naliliiffigineqarsimannngikkaluartut, nunattalu imartaaniittartunit assersuutigalugu aaveq allattorsimaffimmi 3-mi nalunaarneqarsimavoq.

CITES'ip ataani isumaqatigiissut nunanit 200-nit ikinnerunngitsunit atsioqataaffigineqarsimavoq. Isumaqatigiissummi siunertatuaasoq tassaavoq nunat tamalaat akornanni niueqatigiittarnerit (avammut niueruteqartarnerit), taamaattumillu piniagaanerinut tunngatillugu aqunneqarnerat imatut sammineqarnani.

Nunat ilaasortaasut tamarmik Allaffissornikkut Ilisimatuussutsikkullu nalilersuisartunik oqartussaasoqarput. Kalaallit Nunaanni Allaffissornikkut oqartussaasoq tassaavoq Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik, taavalu Pinngortitaleriffik Ilisimatuussutsikkut nalilersuisartussatut Namminersorlutik Oqartussaniit toqqagaalluni. Taama aalajangiussineq Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 12, 13. september 2004-meersumi uumasunit naasunillu nujuartanit il. il. avammut nioqquteqartarnerit aammalu avataaniit tikisitsisarnerit nunat tamalaat isumaqatigiissutaata 3. marts 1973-imeersup tunisassianik uumasunit naasunillu il. il. nungutaanissamik ulorianartorsioritunit niueruteqartarnerit (Washingtonkonventionen/CITES) pillugit maleruagassiaannut ilaavoq.

Non Detriment Finding, NDF

Naliliiffigineqartuneersunit tunisassianik avammut niueruteqarsinnaatitaanermik oqartussaasut akuersissuteqannginnerini Non Detriment Finding'inik nalilersuinerit ilisimatuussutsikkut akisussaasutut toqqagaasimasumit suliarineqareersimassapput.

Uumasogatigiit Kalaallit Nunaata imartaani pisarineqakkajuttut tunisassianillu avammut niueruteqarsinnaanermut attuumassuteqarsinnaasartut, taamaattumillu NDF naliliiffigineqartariaqartartut tassaapput: nannut, Kalaallit Nunaata kitaata imartaaniittartut tigaagullit, qilalukkat qernertat qaqqortallu, niisa, niisarnaq, aarluk aarluarsullu. Pinngortitaleriffik uumasogatigiiaat siuliani taagorneqartut pillugit ukiumoortumik nalilersuisalernikuuvoq. Taakku saniatigut Allaffissornikkut akisussaasut noqqaassuteqarnerat tunngavigalugu aarrit aamma naliliiffigineqartalernikuullutik, tassami EU-p ataani allattorsimaffik 2-mi ilanngunneqarsimammata. Uumasogatigiit allat pisarineqarpallaarneq ajortut nalilersuinernik tunngaveqartumik aammalu pisariaqartitsineq naapertorlugu naliliiffigineqartarput.

NDF nalilersuinernik ingerlatsinerni Pinngortitaleriffimmeersunit toqqammavigineqartarput maleruagassat CITES-imit innersuussutigineqarsimasut, ilaatigut Conf 16.7 COP17¹-imeersut aammalu CITES Scientific Authorities Checklist doc 11.3² naapertorlugit nalilersuisoqartarluni.

Maleruaqqusat ilaatigut makkuninnga ilaqarput:

- NDF naliliinermi ilisimatuussutsikkut ilisimasat tutsuiginarnerpaat kingulliillu toqqammavigineqassapput
- Ilisimatuussutsikkut tunngaveqartumik NDF nalilersuinermi inernerusut taamaallaat aaliajangiiffigisussaavaat naliliiffigineqartumit avammut niueruteqarsinnaanermi uumasunut pineqartunut akornutaassanersut akornusiissannginnerisulluunniit. Matumani aamma ilanngullugu uumasunik pineqartunik piniartarnerit piujuartitsiniarnermik tunngaveqartumik ingerlanneqarnerat paasiniarlugu naliliiffigineqartarput
- Ilisimatuussutsikkut nalilersuisartut NDF naliliiniarnermi tunngaviginiakkat amigarpallaarnerini naliliisoqanngitsoorsinnaanera ilanngullugu aaliangersinnaavaat

¹ <https://cites.org/sites/default/files/document/E-Res-16-07-R17.pdf>

² <https://cites.org/eng/cop/11/info/03.pdf>

- Uumasogatigiit pineqartut siaruarfigisimasaminniiginnarnissaat anguniagaassasoq
- Uumasogatigiit pineqartut piniagaanerisa aqunneqarnerinik, aammalu misissugarineqartarlutik malinnaaffigineqarnerinik tunaartaqartumik aqutseriaatsip naleqqussartuarneqarnissaa anguniarneqassasoq.

NDF nalilersuiniarnermi maleruaqqusat siuliani taakkartorneqartut assingi Canadamissaaq atortinneqarput. Kalaallit Nunaanni Canadamilu aqutseriaatsit isiginiaraanni taakku assigiinngissuteqarput. Canadami aqqissuussineq imaappoq uumasumit tunisassiarineqarsimasoq kingumullusooq uterluni uumasogatigiinnit sorlernit pisarineqarsimanera nalunaarsueriaatsitigut paasineqarsinnaalluni. Taamaalilluni assersuutigalugu Canadami nanoqatigiiaanit aaliangersimasunit NDF naliliisoqarsinnaavoq, apeqqutaatillugu piujartitsiniarnermik tunngaveqartumik pisaasimanersoq, aammali nanoqatigiiaat ilaannik naliliisoqanngitsoortoqartarpoq.

Ataatsimut isiginnineq naggasiinerlu

Kalaallit Nunaata kitaata imartaani tigaagullinniartarnerit Nunat tamalaat Arferit pillugit Ataatsimiititaliarsuata naliliinera naapertorlugu ilisimatuussutsikkut siunnersuineq malillugu aaliangersorneqartarput, taamaammallu arferit IWC´mit akisussaaffigineqartut NDF naliliiffigineqarsinnaasarput.

Qilalukkanik qernertanik qaqqortanillu, aarrinik nannunillu akulikitsumik nunanit tamalaanit piumasarisat naapertorlugit ilumut piujartitsiniarnermik tunngaveqartumik piniagaanerat paasiniarlugu nalilersuisoqartarpoq. Tassa CITES´imut atatillugu nalilersuinerni aamma piniagaanerisa piujartitsiniarnermik tunngaveqartumik ingerlanneqarnerat paasiniarlugu ukiumoortumik nalilersuisoqartarpoq. Uumasogatigiiaat 2020-imi NDF naliliiffigineqartut tassaapput qilalukkat qaqqortat aarrillu, kisiannili naliliiffigineqanngitsoorput qilalukkat qernertat nannullu. Taamaattoqarneranut qilalukkat qernertaqatigiiaanut pingasunut tunngatillugu (Qimusseriarsuarmi, Qeqertarsuup Tunuani, Ittoqqortoormiini Tasiilamilu) pisassiisutinik sippuisimanerit aammalu maannaagaallartoq Kalaallit Nunaani Tunumut tunngatillugu nannut pillugit biologit siunnersuinikuunnginnerannik peqquteqarput. Qilalukkanut qernertanut tunngatillugu 2019-imiit 2020-mut allannguut tassaavoq Qeqertarsuup Tunuanut tunngatillugu qernertarniartarneq piujartitsiniarnermik tunngaveqarunnaarsimammat.

Arfernut mikinernut allanut amerlanernut tunngatillugu ilisimatuussutsikkut nalilersuisarnerit ingerlaavartumik pineq ajorput, taamaattumillu ilisimatuussutsikkut tunngavissaqartoqanngilaq taakkuninnga NDF naliliisoqassalluni.

NDF naliliinerit 2020-mi atortitassat. **Qorsuk = NDF naliliiffigineqartoq** **Aappaluttoq = NDF naliliiffigineqanngitsoq**

Nunatta kitaata imartaani tikaagullik	Qilalugaq qernertaq	Qilalugaq qaqqortaq
Arferit mikinerit allat ³	Aaveq	Nanoq

³ Niisa, niisarnaq, aarluaarsuk aarlullu.

Tunuliaquttat

Kalaallit Nunaanni piujuartitsiniarnermik tunngaveqartumik ingerlatsisoqarnera paasiniallugu naliliineq siulleq 2005-imi pivoq. Taamanikkut NDF naliliisoqarsinnaasimangilaq, kisiannili qilalukkanik qernertarniarnerit 2009-mi NDF naliliiffigineqarsimapput. Qilalukkat qaqortat, aarrit nannullu pillugit naliliinerit siulliit pipput 2007-imi, taamani nannut aarrillu NDF-ilerneqanngitsoorput qilalukkalli qaqortat NDF-ilerneqarlutik. Aarrit 2011-mi naliliiffigeqqinneqarmata NDF-ilerneqarput, 2015-imi aamma akuersissuteqarfigineqaqqillutik. Qilalukkat qaqortat 2016-imi NDF-ilerneqarput, taamatut aamma Kalaallit Nunaata kitaata imartaaniittartut tigaagulliit angusaqarlutik, akerlianik nannut, aarrit, qilalukkat qernertat, niisat, niisarnat, aarluarsuit aarluillu NDF-ilerneqanngitsoorput.

Nalilersuisarnerit tamakku 2015 tikillugu suliarineqartarput Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat imissuteqartarnerat aallaavigalugu, taamaaliortarnerillu aalaakkaasuunngitsumik nutarterneqartarsimapput. Pinngortitaleriffilli 2016-imiit NDF-imik nalilersuisarnernut tunngatillugu ukiut tamaasa nutarterneqartartussanngorlugit aaqqiissuteqarpoq, taamaaliornikkut pissutsinut piviusunut naleqqussarnerunissaq anguniarneqarluni. Tamatuma saniatigut aamma arfeqatigiiaanut mikinerit sisamanut piniarneqartartunut tunngasut naliliiffigineqartalerput, naak manna tikillugu taakku piujuartitsiniarnermik tunngaveqartumik piniarneqarnerat qulakkeerniarlugu akuttunngitsumik naliliiffigineqartanngikkaluartut. Arferit mikinerit uani pineqartut tassaapput: niisa, niisarnaq, aarluarsuk aamma aarluk. Taakkuninnga piniarnerit aqutsivigineqanngillat, kiisalu pisaasartut amerlassusiannik nalunaarutiginnittarnerit nangaanartortaqaqarlutik. Aamma taakkua kisinneqarnej ajorput kiisalu nunat tamalaat ilisimatuussutsikkut suleqatigiiffiini nalilersuiffigineqartaratik. Taamaattumik killiffiannut tunngassuteqartut nangaassutissartaqartupilussuupput aammalu ilisimatuussutsikkut tunngavissagissaartoqanngimmat NDF naliliiffigineqarsinnaasimangillat.

Siusinnerusukkut naliliisarnerni pissutsit assigiinngitsut uumasogatigiiaanit assigiinngitsunit avammut niuerutigineqartarnerit attuumassuteqartut nalilersuiffigisarsimavagut. Qilalukkanit qernertanit, nannunit aavernillu tunisassianik avammut niueruteqartarnerit sunnuteqartarsimasinnaanerit assortorneqarsinnaasorinangilaq, tassami taakkunannga tunisassiat nunattalu avataanut niuerutaasartut aningaasaqarniarnermut pingaaruteqartuummata. Tassa imaappoq, tamakkiisumik pisat amerlassusiat piujuartitsiniarnermik tunngaveqartumik ilumut pisaasimanerat paaseqqaarlugu aatsaat akuersisoqarsinnaanera naliliiffigineqartarpoq. Qilalukkanit qaqortanit arferinillu mikinerit allaneersunit tunisassiassanik nerineqarsinnaasunik nunatta avataanut niueruteqartarnerit aarleqqutissartaqarsinnaanerit ilimanangilaq. Taamaattorli uumasogatigiinnut tamanut tunngatillugu piujuartitsiniarnermik tunngaveqartumik iluaqutigineqarnissaannik nalunaarut naapertorlugu aaliangerpugut uumasogatigiit naliliiffigineqartut Kalaallit Nunaanni iluaqutigineqarnerat piujuartitsiniarnermik tunngaveqartumik ingerlanneqartillugu akuersisoqartassasoq. Piujuartitsiniarnermillu tunngaveqartussaaitaanermik pisussaaitaaneq uumasogatigiinnut CITES ataani maleruaqqusat naapertorlugit nalilersuiffigineqartartunut tamanut tunngatinneqarpoq, imaalerluni uumasogatigiit naliliiffigineqartut piujuartitsiniarnermik tunngaveqartumik Kalaallit Nunaanni piniagaasimappata taava pineqartut NDF-lerneqarsinnaalersarput, tassa naliliiffigineqaqqaarlutik.

Pujuartitsiniarnermik tunngaveqartumik ingerlatsisoqarnera paasiniallugu misissuunitsinni qinerparput pisaasartut tamakkerlutik amerlassusiat eqqarsaatigalugit ilisimatuussutsikkut siunnersuisarnerit IWC-

mit⁴, NAMMCO-mit⁵, JCNB-mit⁶, JCPB-mit⁷, IUCN/PBSG-imillu⁸ innersuutigineqartutuut ilumut amerlassuseqarnersut misissuiffigisassallugit. Oqarutta ukiumi X-imi uumasogatigiit piujuartitsiniarnermik tunngaveqartumik piniagaasimanerat naliliiffiginiarnerani taava biologit siunnersuisimanerat kingullerpaq atatsimiititaliarsuarmut saqqummiunneqarsimasoq toqqammavigineqartariaqartassaaq (matumani apeqqutaatinneqassanngilaq ataatsimiititaliarsuup saqqummiunneqartoq akuerisimaneraa imaluunniit naagga, kiisalu aaliangiiniarnermi apeqqutaatinneqarneq ajorpoq ataatsimiititaliarsuaq pineqartoq aqutsisinnaatitaanersoq imaluunniit aqutsisinnaatitaannginnersoq), apeqqutaalersorlu ataasituaavoq tassalu siunnersuinerup ukiumi pineqartumi juunip naannginnerani saqqummiunneqarsimanissaanik piumasaqaat. Aaliangiussarli tamanna uumasogatigiinnut upernarnerinnaani piniarneqartartunut tunngatinneqanngilaq (aarrit Kalaallit Nunaata kitaani). Ukiup sinnerani piniarneqarsinnaasartut eqqarsaatigalugit siunnersuineq ukiup naannginnerani saqqummiunneqareertarsimassaaq.

Nalilersuinerne taakkunani uumasut piniarnermi annaasaqaataasartut amerlassusiat ilanngunneqartarput. Piniagassanut tunngatillugu pisassiissutigineqarsinnaasunik innersuussuteqarnerni annaasaqaataasartut ilanngaatigineqartarput imaattumillu nalunaarneqartarlutik *, uffa tamakkiisumik peqassutsimit ilanngaatigineqarsinnaasunik siunnersuisoqartartoq, tassani ilanngaataasut imaattumik * nalunaarsimaneqarneq ajortut. Qilalukkat qaortat aamma qernertat aarrillu piniagaaneranni annaasaqaataasartut amerlassusiannik tutsuiginaatilinnik maannaagallartoq annertussusiliisoqarnikuunngimmat ilisimatusartartut ukiut tamaasa peqassutsinik naatsorsuusiortarnerminnut %-imik aaliangersimasumik peqassutsimit annaasaqaataasimasutut nalilikkamik ilanngaassuteqartarput. Annaasaqaataasartut %-inngorlugit inissinneqarneqartarnerat oqallisigineqarsinnaavoq, pingaaruteqartuuvorli uumasogatigiit piniagaanerisa piujuartitsiniarnermik tunngaveqarnerata paasiniarnerani kisitsisit annaasaqaatit atorneqartartut %-inngortinneqarnerat assigiissut atorneqartarnissaat. Tamanna peqquteqarpoq ukiuni kingumut qiviarluni annaasaqaataasarsimasut amerlanaagaasarsimagunik, taamaalillunilu kisitsit ilanngaataasartoq qaffasippallaalerluni aamma tamanna siunissamut isigaluni piujuartitsiniarluni aqutsiniarnermut akornutaalersinnaammat. Taamatut ilanngaassuteqartarnerne aamma uumasunut pisassiissutit avataanni pisarineqarsimasunut tunngatitaapput, assersuutigalugu imminut illersorniarluni nannussimagaanniluunniit imaluunniit arferit assersuutigalugu nipisanniutinut nerngussimasut toquinnartariaqalikkallu pineqarpata. Kisiannili arferit assersuutigalugu sassaallutik pisaasut, uffali aamma peqassutsimit annaasaqaataagaluartut ilanngaataaneq ajorput, taakkuami pissusissamisoortumik toquinnarsimasussaagaluar mata.

Ilisimatuussutsikkut siunnersuinerne piujuartitsiniarnermik tunngaveqartumik piniarnerneqarnerat isigineqakkajulluni aallaavigineqartarpoq ukiumut agguaqatigiissillugu pisat amerlassuserisinnaasaannik inissiineq (assersuutigalugu ukiunut tallimanoortunngorlugu), taamaalilluni ukiumut pisarineqarsimasut amerlassusiat tassannga nikingavallaartaratik. Tamanna aamma ukiumoortumik pisassiissutigineqartut amerlassusiannit nikingavallaarneq ajorpoq. Imaalluni ukiut ilaanni ukiumut pisassiissutigineqartut sipporlugit pisaqartoqarpat, taava sippuissutaasut amerlassusiat ukiuni tulliuuttuni pisassiissutigineqartussanit ilanngaatigineqarsinnaalernikuupput aammalu akerlianik pisassiissutigineqartut tamakkerneqarsimannginnerini ukiuni tulliuuttuni pisassat ilaneqarsinnaalerlutik. Taamaattumik toqqarparput ukiuni pingasuni pisarineqartartut piujuartitsiniarnermik tunngaveqartumik pisaasimanerat paasiniarlugu naliliisassalluta. Imaattassalluni, ukiuni pingasuni pisarineqarsimasut NAMMCO'p, JCNB'p, IUCN/PBSG'llu ataannit ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit malillugit amerlassuseqakanneraangata (sippornagit) taava piffissami pineqartumi NDF naliliiffigineqartassallutik.

⁴ International Whaling Commission

⁵ North Atlantic Marine Mammal Commission

⁶ Canada - Greenland Joint Commission for Narwhal and Beluga

⁷ Canada – Greenland Joint Commission for Polar Bear

⁸ The Polar Bear Specialist Group under the International Union for the Conservation of Nature

Naggataagut uumasooqatigiiaakkuutaartumik NDF naliliisoqartarnissaa erseqqissaatigissavarput, imaassallunilu nunarput tamakkerlugu pisassiissutigineqarsimasut katillugit amerlassusiat aatsaat sipporneqannginneranni NDF naliliisoqartassasoq. Uumasooqatigiiaat Canadalu aveqatigiiffigisavut pineqartillugit Canadameersut pisisartagaat (aamma annaasaqaatigisimasaat eqqarsaatigalugit) aamma ilanngunneqartarput.

Qilalugaq qernertaq

Qilalukkat qernertat 2016-imiit 2018-ip tungaanut pisaasartut NAMMCO/JCNB´milu 2015-imi siunnersuinerat naapertorlugu aalliangersagaapput, Tunup imartaani pisaasartut minillugit taakkumi aatsaat NAMMCO-p 2018-imut (2017 Annual Report) siunnersuinerata atortinneqarnerani siunnersuisarnerni ilanngunneqarmata. Pisanit nalunaarsuutaasartuni ilisimaneqanngilaq, kisianni siunnersuinernik suliaqarnerni aallaavigineqartarpoq peqassutsimit annaasaqaataasartut nalunaarutigineqarneq ajorsimanissaat. Ilanngullugu maluginiarneqassaaq Kalaallit Nunaata kitaani qilalukkanik qernertarniartarnernut tunngatillugu siunnersuinerit sumiiffinni assigiinngitsuni pisassiissutigineqarsinnaasut naatsorsuusiorfigineqarnerini sumi pisaqartarsimanerat aammalu qilalukkat qernertat Nunatta kitaata Canadallu sineriaanit suminngaanneersuunerat isiginiarlugit suliarineqartarmata. Tassa NDF naliliinermi Canadami pisarineqarsimasut amerlassusiat isiginiarneqassanngillat, ilisimatuussutsikkummi siunnersuisarnerni naatsorsuusiorneraani taakku ilanngunneqartarmata.

Kalaallit Nunaanni qilalukkanut qernertanut tunngatillugu ataatsimut isiginnilluni taakkunannga pisunit NDF naliliisoqarsinnaasimanngilaq, tassa Qaanaap eqqaani Kangerlussuarmi, Qimusseriarsuarmi, Ittoqqortoormiini Tasiilamilu pisaasimasut sumiiffinni taagorneqartuni ataasiakkaani pisassiissutigineqarsinnaasutut siunnersuinerini innersuussutigineqarsimasunit amerlanerusimammata.

Etah	Pisat Nalunaaaruti- gineqart.	Pisat Nalunaaaruti- gineqan.	7.5 % Annaa- sat	Pisat allat	Tamakk.	Siunn.
2017	0	-	-	0	0	5
2018	2	-	-	0	2	5
2019	7	-	1	0	8	5
Katillugit	9	-	1	0	10	15

Kangerlussuaq Qaanaaq	Pisat nalunaaarutigineqart.	Pisat nalunaaarutigineqan.	7.5 % Annaa- sat	Pisat allat	Tamakk.	Siunn.
2017	108	-	8	0	116	98
2018	52	-	4	0	61	98
2019	149	-	11	0	160	98
Katillugit	309	-	23	0	337	294

Qimusse-riarsuaq	Pisat Nalunaaaruti-gineqart.	Pisat Nalunaaaruti-gineqan.	15 % Annaa-sat	Pisat allat	Tamakk.	Siunn.
2017	93	0	14	0	107	70
2018	47	0		0	71	70
2019	103	0	15	2 ⁹	120	70
Katillugit	243	0	36	2	281	210

Uummanaq	Pisat Nalunaaaruti-gineqart.	Pisat Nalunaaaruti-gineqan.	15 % Annaa-sat	Pisat allat	Tamakk.	Siunn.
2017	33	0	5	0	38	154
2018	215	0	32	0	247	154
2019	148	0	22	0	170	154
Katillugit	396	0	59	0	455	462

Qeqertarsuup Tunua	Pisat Nalunaaaruti-gineqart.	Pisat Nalunaaaruti-gineqan.	15 % Annaa-sat	Pisat allat	Tamakk.	Siunn.
2017	97 ⁹	0	15	0	112	97
2018	102	0	15	0	117	97
2019	53 ⁹	0	8	0	61	97
Katillugit	252	0	38	0	290	291

Ittoqqortoormiit	Pisat Nalunaaaruti-gineqart.	Pisat Nalunaaaruti-gineqan.	15 % Annaa-sat	Pisat allat	Tamakk.	Siunn.
2017	60	0	9	0	69	50
2018	51	0	8	0	51*	10*
2019	57	0	9	0	57*	10*
Katillugit	168	0	26	0	177	70

Tasiilaq	Pisat Nalunaaaruti-gineqart.	Pisat Nalunaaaruti-gineqan.	15 % Annaa-sat	Pisat allat	Tamakk. Pisat	Siunn.
2017	31	0	5	0	38	16
2018	23	0	3	0	23*	10*
2019	21	0	3	0	21	10*
Katillugit	75	0	11	0	82	36

⁹ Saniatigut pisat

Qilalugaq qaqortaq

Qilalugarni arnermut tunngatillugu pisassiissutigineqarsinnaasutut innersuussutigineqartut NAMMCO'p/JCNB'llu 2015-imi siunnersuineranneersuupput, siunnersuinerlu 2018-imi uteqqinneqarpoq. Kalaallit Nunaata Kitaata imartaani pisassiissutigineqarsinnaasutut siunnersuinermi innersuussutigineqartunut annaasaqaataasartutut agguaqatigiissillugu pisat nalunaarutigineqarsimasut 8,5 %-iattut missiliuunneqarsimasoq, taannalu ukiuunerani piniarnissanut tunngatillugu siunnersuinerne ilanngunneqartarpoq. Tamaamat matumani NDF naliliinermi Canadami pisarineqarsimasut ilanngunneqanngillat. Qaanaami ukiuunerani qilalugarni arnerit piujuartitsini arnermik tunngaveqartumik ingerlanneqarput, tassa maannakkut pisarineqartartut amerlassusiisa missaanniitinneqartarputa.

Pisarineqarsimasutut nalunaarutigineqartut akornanni annaasaqaataasimasut qanoq amerlatiginerat ilisimaneqanngilaq, uanilu aallaaviuvoq ilanngunneqannginnissaat. Kalaallit Nunaanni qilalukkanut qaqortanut tunngatillugu NDF naliliisoqarpoq, taakkunannga siunnersuinermi innersuussutigineqartunit aammalu annaasaqaataasussatut naatsorsuutigineqartut ilanngullugit imartatsinni qilalukkat qaqortaqtigiiaanut tamanut tunngatillugu pisarineqartartut ikinnerusarmata.

Kalaallit Nunaata Kitaata imartaa	Pisat Nalunaaruti-gineqart.	Pisat Nalunaaruti-gineqan.	8.5 % Annaasat	Pisat allat	Tamakk. Pisat	Siunn.
2017	164	0	14	0	178	320
2018	208	0	18	0	226	320
2019	161	0	14	0	174	320
Katillugit	533	0	46	0	578	960

Qaanaaq	Pisat Nalunaaruti-gineqart.	Pisat Nalunaaruti-gineqan.	5 % Annaasat	Pisat allat	Tamakk. Pisat	Siunn.
2017	32	0	2	0	34	pinigaanerat ok
2018	5	0	0	0		pinigaanerat ok
2019	105	0	5	0	110	pinigaanerat ok
Katillugit	142	0	7	0	144	pinigaanerat ok

Aarrit

Siunnersuinerit atorneqartussat makkuupput: Qaanaaq 2015-imit siunnersuineq (2014 ukiumoortumik nalunaarut) 2019-imilu siunnersuineq toqqammaviupput (2018 ukiumoortumik nalunaarut). Kalaallit Nunaata Kitaata imartaani 2014-imi siunnersuineq toqqammaviuvoq (ukiumoortumik nalunaarut 2013). Tunup imartaanut 2014-imi 2019-imilu siunnersuisimanerit toqqammaviupput.

Pisanik nalunaaruteqartarnermi annaasaqaatigisimasat qanoq annertutigisumik ilanngunneqartarsimanerat ilisimaneqanngilaq. Kalaallit Nunaanni aaveqatigiiaanut tamanut tunngatillugu NDF naliliisoqarpoq, pisarineqarsimasummi naatsorsuutigisamillu annaasaqataasimasut amerlassusiat kattukkaanni pisassiisutigineqarsinnaasutut innersuussutigineqartunit ikinnerunissaat naatsorsuutigineqarmat.

Qaanaaq	Pisat Nalunaaruti- gineqart.	Pisat Nalunaaruti- gineqan.	Canadami pisat	? % Annaasat	Pisarine- qartut	Pisat allat	Siunnersuineq
2017	73	0	1	11	0	73*	85*
2018	34	0	1	5	0	34*	85*
2019	46	0	1	7	0	46*	79*
Katillugit	153	0	3	23	0	153	249

Kallallit Nunaata Kitaa	Pisat Nalunaaruti- gineqart.	Pisat Nalunaaruti- gineqan.	Canadami pisat	? % Annaasat	Pisarine- qartut	Pisat allat	Siunnersuineq
2017	35	0	25	9	0	69	100
2018	54	0	25	12	0	91	100
2019	61	0	25	13	0	99	100
Katillugit	150	0	75	35	0	259	300

Tunup imartaani	Pisat Nalunaaruti- gineqart.	Pisat Nalunaaruti- gineqan.	11,5 % Annaa- sat	Pisat allat	Tamakk. Pisat	Siunn.
2017	3	0	0	0	3	20
2018	10	0	1	0	11	20
2019	7	0	1	0	7*	17*
Katillugit	20	0	2	0	21	57

Nannut

Nannunut tunngatillugu siunnersuineq 2017-imeersoq KaneBasen'imut (KB) Baffin Bugt'imullu (BB) atortinneqarpoq, nanoqatigiaanulli Tunumiittartunut siunnersuisoqanngilaq. Nannunik Davis Strædemii tartunik 2007-imi kisitsisoqarmat tamaani nanoqarluartoq peqassuserlu aalaakkaagunartumik inissisimasoq paasineqarpoq, siunnersuiner milu pisarineqartartut ukiuni makkunani pisarineqartartut amerlassusiattut iinnarpata, piniagaanerisa piujartitsiniarnermik tunngaveqarsimanissaat ilimagineqarpoq. Naak tamaani nannuttassiissutit Canada'mik aveqatigiissutigineqartaraluartut piniagaanerisalu piujartitsiniarnermik tunngaveqartutut isikkoqaraluartoq, taammaattoq pissusissamisoorumik siunnersuisoqarsimannginnera pequtaalluni nannut tamaani tartut NDF'ileneqarsinnaanngillat. Nannunilli Kane Basin'imersunit, Baffin Bugt'imeersunit aammalu Davis Stræde'imeersunit tunisassiat sumi pisaasimanerat uppersarneqarsinnaagaluarpat taava NDF'ilerneqarsimassagaluarput.

Ataatungaani tabel'ini takuneqarsinnaavoq Kalaallit Nunaata kitaani Canada'llu killeqarfiata iluani pisarineqarsimasut allallu pisat (soorlu imminut illersorniarluni pisisariaqarsimasat) amerlassusiat ulluni 1. Juulimiit 31. Juunip tungaanut naatsorsorneqartarmata, tassa Canadami pisarineqarsimasut amerlassusiat minillugit taakani juulimiit juunimut naatsorsuisarmata.

Kane Basin	Pisat Nalunaaaruti- gineqart.	Pisat Nalunaaaruti- gineqan.	Canadami pisat	? % Annaasat	Pisarine- qartut	Pisat allat	Siunnersuineq
2017	5	0	0	-	-	5	10
2018	7	0	0	-	-	7	10
2019	4	0	0	-	-	4	10
i alt	16	0	0	-	-	16	30

Baffin Bugt	Pisat Nalunaaaruti- gineqart.	Pisat Nalunaaaruti- gineqan.	Canadami pisat	? % Annaasat	Pisarine- qartut	Pisat allat	Siunnersuineq
2017	74	0	64	-	-	138	160
2018	78	0	65	-	4	147	160
2019	75	0	76	-	3	151	160
Katillugit	228	0	205	-	7	436	480

Davis Strædet	Pisat Nalunaaaruti- gineqart.	Pisat Nalunaaaruti- gineqan.	Canadami pisat	? % Annaasat	Pisarine- qartut	Pisat allat	Siunnersuineq
2017	1	0	73	-	0	74	Piniagaa. OK
2018	0	0	38	-	0	38	Piniagaa. OK
2019	1	0	61	-	0	62	Piniagaa. OK
Katillugit	2	0	172	-	0	174	Piniagaa. OK

Tunup imartaani	Pisat Nalunaaaruti- gineqart.	Pisat Nalunaaaruti- gineqan.	5 % Annaasat	Pisat allat	Pisarine- qartut	Siunnersuineq
2017	65	0	-	0	65	Taamaaliortoqan.
2018	64	0	-	6	70	Taamaaliortoqan.
2019	64	0	-	0	64	Taamaaliortoqan.
Katillugit	193	0	-	6	199	Taamaaliortoqan.